Lietas Nr. C36039915
Lietas arhīva Nr. C-0399-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2015.gada 13.aprīlī

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

izskatot rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

/pers. A/ (turpmāk – prasītāja) 2015.gada 22.janvārī cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāju) par MK noteikumos noteiktā minimālā uzturlīdzekļu apmēra piedziņu bērnu /pers. C/ un /pers. D/ uzturēšanai, norādot, ka kopdzīves laikā ar atbildētāju dzimuši divi bērni, ka atbildētājs uzturlīdzekļus maksāja regulāri, ja kādreiz kavēja vai maksājis mazāku summu, tas tika savstarpēji sarunāts, bet šobrīd atsakās maksāt uzturlīdzekļus. Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, 15.01.2013. MK noteikumiem Nr.37., MK 27.08.2013. Noteikumiem Nr.665. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līdzekļus bērnu uzturēšanai ne mazāk kā MK noteiktajā minimālajā apmērā, sākot ar prasības iesniegšanas dienas. Uzturlīdzekļu piedziņu noteikt nekavējoši. (skatīt lietas 3.-4.lapu)

Prasītāja rakstveida iesniegumā tiesai norāda, ka atsakās izmantot mediāciju lietā. (skatīt lietas 13.lapu)

2015.gada 26.janvārī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, paziņojums par mediācijas izmantošanu, nosakot termiņu – 30 dienas no nosūtīšanas – paskaidrojuma iesniegšanai tiesā. (skatīt lietas 8., 10.lapu)

Atbildētājs 2015.gada 22.februāra rakstveida paskaidrojumos tiesai norāda, ka prasību atzīst daļēji, ka līdz šim uzturlīdzekļus maksājis regulāri, reizēm pēc prasītājas lūguma arī ātrāk. Plus vēl maksātajai summai tika pirktas drēbes, zāles pēc vajadzības. Konflikts radās ar to, ka vēlas bērnus vismaz divas nedēļas. Apzinās, ka par saviem bērniem jārūpējas, bet to redz savādāk, ne tikai naudas izteiksmē. Piedāvā bērnus divas nedēļas mēnesī pie sevis, no kā prasītāja atteikusies. Vēlas izmantot mediāciju, jo paši strīdu nevar atrisināt. (skatīt lietas 11.-12.lapu)

Puses nav pieteikušas lūgumu izskatīt tiesas sēdē; tas saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.^{21}panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

CPL 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojumi pusēm nosūtīti 2015.gada 27.februārī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015.gada 13.aprīlī un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2015.gada 13.aprīļa plkst.15.00. (skatīt lietas 22., 23.lapu)

Saskaņā ar CPL 56.panta pirmo, piekto daļu un 250.^{21}pantu, ievērojot, ka prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīti ierakstītos sūtījumos uz pušu deklarētajām dzīves vietas adresēm, ka dokumenti atpakaļ tiesā nav saņemti, tad tiesa secina, ka likumā paredzētajā kārtībā ir paziņots par prasību un lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2015.gada 13.aprīlī.

Puses nav iesniegušas tiesā jaunus pieteikumus, lūgumus, iesniegumus un pierādījumus, nav lūgušas lietu izskatīt mutvārdu procesā.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

Pušu kopdzīvē /datums/ dzimis dēls /pers. C/, /datums/ dzimusi meita /pers. D/. Bērnu vecāki ir puses šajā lietā. Šie fakti pierādīti ar lietai pievienotajām bērnu dzimšanas apliecībām. (skatīt lietas 5., 6.lapu)

Ar lietai pievienoto pašvaldības izziņu pierādīts, ka prasītājai un pušu kopīgajiem bērniem ir viena deklarētā dzīvesvieta. (skatīt lietas 7.lapu)

Atbildētājs nav apstrīdējis šo faktu.

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs ik mēnesi nodrošinātu savus nepilngadīgos bērnus ar uzturlīdzekļiem vismaz valdības noteiktajā minimālajā apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta otrās daļas noteikumiem atbildētājam ir jāiesniedz pierādījumus rakstveida paskaidrojumos norādītajam apstāklim, ka viņš regulāri maksā uzturlīdzekļus savu nepilngadīgo bērnu uzturam, bet šādi pierādījumi viņa paskaidrojumiem nav pievienoti, tie nav iesniegti tiesā arī vēlāk – likumā paredzētajā termiņā – vismaz 7 dienas pirms nolēmuma sastādīšanas.

Latvijas CL 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Latvijas CL 179.panta piektā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem

neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) Noteikumiem Nr.37 no bērna piedzimšanai līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas pašreiz ir 90 *euro* mēnesī, bet vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, kas pašreiz ir 108 *euro*, jo saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta Noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu, ievērojot 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumus Nr.734, no 2015.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir 360 *euro*.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā piemērojamas minētās likuma un noteikumu normas, un, ievērojot, ka lietā nav strīda par to, ka pušu nepilngadīgie – pašlaik /gadi/ un /gadi/ gadus vecie bērni dzīvo kopā ar prasītāju, atrodas viņas ikdienas apgādībā, tad atbildētāja pienākums ir dot uzturlīdzekļus savu nepilngadīgo bērnu uzturam, ar kuriem viņš nedzīvo kopā un kuru uzturam līdzekļus regulāri un pietiekamā apmērā labprātīgi nedod.

Tiesa uzskata, ka, ņemot vērā visus norādītos rakstveida pierādījumus un ievērojot nosauktās likuma un noteikumu normas, ir pamats apmierināt prasību pilnīgi – no atbildētāja ir pamats piespriest uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, un tas ir, no atbildētāja par labu prasītājai bērnu uzturam mēnesī piedzenami uzturlīdzekļi: 25% apmērā no mēneša minimālās darba algas, kas pašreiz ir 90 EUR, līdz meitas /pers. D/ 7 gadu vecuma sasniegšanai un viņas uzturam no 7 gadu vecuma sasniegšanas, līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai abiem bērniem, - 30% apmērā no mēneša minimālās darba algas katram.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), ievērojot prasītājas lūgumu, piedzenami no 2015.gada 22.janvāra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. (skatīt prasības pieteikuma reģistrācijas datumu lietas 4.lapā)

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar CPL 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 329,78 EUR {[(aprēķins saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem: mēnesī piedzenamā uzturlīdzekļu summa piecus gadus vecajam bērnam 90 EUR x 12 kalendāra mēneši gadā x 15 procenti un 14 gadus vecajam bērnam - 108 EUR mēnesī x 12 kalendāra mēneši x 15 procenti, kopā uzturlīdzekļi abiem bērniem gadā 2376 EUR) – 2134 EUR] x 4% plus 320,10 EUR} un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 5,82 EUR par ierakstītu tiesas dokumentu nosūtīšanu saskaņā ar CPL 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 1.lapu)

CPL 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāms spriedums par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Šajā gadījumā prasības pieteikumā prasītāja prasībā lūgusi noteikt uzturlīdzekļu piedziņu pēc tiesas sprieduma nekavējoši. Tādēļ, ievērojot prasītājas lūgumu un norādīto likuma normu, nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar CPL 204.^{1}pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no CPL 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 97., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}panta noteikumiem tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt, sākot ar 2015.gada 22.janvāri, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2000.gada 27.oktobrī dzimušā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un 2009.gada 11.septembrī dzimušās meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās ikmēneša darba algas, līdz bērna 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanai un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanas, līdz bērnu pilngadības sasniegšanai vai līdz apstākļu maiņai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 329,78 EUR (trīs simtus divdesmit deviņus *euro* un 78 centus), kas iemaksājama valsts kasē, reģistrācijas Nr.900000501138, kontā LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 5,82 EUR (piecus *euro* un 82 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 13.aprīļa, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese I.Valbaka